

Lublin, dnia 17 lipca 2023 r.

Szanowni Państwo,

W odpowiedzi na pismo w sprawie wykładni prawnej dotyczącej odpowiedzialności nauczycieli akademickich za studentów w trakcie zajęć terenowych skierowane w dniu 26 czerwca 2023 r., poniżej wyjaśniam.

W pierwszej kolejności należałoby rozpatrywać wskazane wątpliwości na postawie wewnętrznego Regulaminu Wydziału Historii i Archeologii dotyczącego zajęć terenowych studentów, z uwagi jednak na brak uregulowań tej materii w strukturze wydziału, poniższe odpowiedzi mogą być oparte jedynie na przepisach powszechnie obowiązującego prawa, które nie regulują bezpośrednio zagadnień objętych Państwa zapytaniem, a wynikają one jedynie pośrednio z zasad ogólnych.

W zakresie pytania dotyczącego odpowiedzialności nauczyciela akademickiego za studentów w trakcie dojazdów z bazy do miejsca zajęć własnym pojazdem, należy wskazać, iż odpowiedzialność nauczyciela akademickiego ma charakter odpowiedzialności cywilnej. W sytuacji, w której doszłoby do wypadku odpowiedzialność ponosi sprawca, solidarnie z ubezpieczycielem. Zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC przez posiadacza pojazdu mechanicznego nie zwalnia ubezpieczonego z odpowiedzialności wobec osoby poszkodowanej. Poszkodowanemu w takiej sytuacji przysługują dwa roszczenia odszkodowawcze – jedno przeciwko posiadaczowi pojazdu mechanicznego, a drugie przeciwko zakładowi ubezpieczeń, z którym ów posiadacz miał zawartą w momencie zdarzenia szkodowego umowę obowiązkowego OC posiadacza pojazdu mechanicznego. W doktrynie i orzecznictwie wskazuje się, że między tymi dwoma roszczeniami odszkodowawczymi istnieje relacja polegająca na tym, że zaspokojenie poszkodowanego przez jednego z zobowiązanych do naprawienia szkody zwalnia drugiego z takiego obowiązku. Kwestię odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciela posiadacza pojazdu mechanicznego i jego zakresu określa

art. 35 u.u.o. Zgodnie z przywołaną regulacją ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność w każdym wypadku, gdy posiadacz pojazdu mechanicznego obowiązany jest do naprawienia szkody na podstawie przepisów o czynach niedozwolonych. Powyższe dotyczy jedynie sytuacji, w której nauczyciel akademicki będzie sprawcą zdarzenia drogowego.

W zakresie odpowiedzialności nauczyciela akademickiego za studentów w czasie wolnym od zajęć, należy wskazać, iż nie można przypisać odpowiedzialności nauczycielowi akademickiemu za osoby pełnoletnie, które po dysponują własnym czasem po zajęciach dydaktycznych. Nauczyciel akademicki nie może ponosić winy w nadzorze, tak jakby miało to miejsce z osobami niepełnoletnimi.

W zakresie odpowiedzialności nauczyciela akademickiego za studentów w czasie weekendów, w których nie odbywają się zajęcia dydaktyczne nauczyciel akademicki również nie ponosi odpowiedzialności, gdyż studenci nie pozostają pod jego nadzorem w tym czasie.

Nauczyciel akademicki ponosi zaś odpowiedzialność w czasie zajęć dydaktycznych. Odpowiedzialny jest za przebieg zajęć, bezpieczeństwo w czasie ich trwania. Jednakże i takiej sytuacji nauczyciel może uwolnić się od odpowiedzialności, jeżeli wykaże że nie ponosi winy za zdarzenia wywołujące szkodę.

Wskazuję również, iż wyjazd na zajęcia terenowe powinien być poprzedzony zaakceptowaniem zasad i regulaminów przez studentów, który szczegółowo regulowałby prawa i obowiązki studentów oraz nauczycieli akademickich oraz zobowiązywałby studentów do posiadania przez nich ubezpieczenia.

Dyrektor
Centrum Prawno-Organizacyjnego
mgr Grzegorz Narolski

